

1. Referentie

Referentie	Brewaeys, A. (1997). Lesbisch ouderschap. Resultaten van een Belgische follow-up studie. <i>Jaarboek 98 Seksualiteit relaties geboorteregeling</i> , 41-55.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

Onder invloed van de emancipatiebewegingen in de jaren '70 nam de maatschappelijke tolerantie tegenover homoseksualiteit toe. Zo werd bijvoorbeeld in 1981 'homoseksuele gerichtheid' officieel verwijderd uit de internationale classificatie van psychiatrische ziektebeelden. En meer recent gaan in Nederland en zelfs België stemmen op om het wettelijke huwelijk open te stellen voor homoseksuele paren. Als gevolg van deze toegenomen tolerantie komen lesbische vrouwen steeds vaker openlijk uit voor hun seksuele geaardheid en wordt langzamerhand ook lesbisch ouderschap zichtbaar. Tot nu toe hadden de meeste lesbische moeders kinderen uit een vroegere heteroseksuele relatie. Tegenwoordig verkiezen zij echter meer en meer om kinderen te krijgen binnen een bestaande lesbische relatie of als alleenstaande lesbische vrouw. De grote meerderheid van deze nieuwe generatie lesbische moeders maakt voor het bekomen van een zwangerschap gebruik van donorsperma. De status van de donor kan sterk uiteenlopen. In België zijn alle donoren anoniem. In Nederland echter beschikken een aantal spermabanken over donoren wiens identiteit is geregistreerd en kan worden vrijgegeven als het (volwassen) kind hierom zou vragen. Anderzijds zoeken lesbische vrouwen steeds vaker een bekende donor binnen hun vrienden- of familiekring, precies vanuit de veronderstelling dat een aanwijsbare biologische vader nodig kan zijn voor het kind. Onder lesbische vrouwen bestaat er dus een waaier van mogelijkheden om hun leven te delen met kinderen. In deze studie volgden wij 30 lesbische paren op die via een anonieme donor kinderen kregen. Het doel was de kwaliteit van deze gezinsrelaties, de emotionele en de sekserolontwikkeling van de 4- tot 8- jarige kinderen te onderzoeken. Zij werden vergeleken met een groep van 38 heteroseksuele gezinnen die ook via donorinseminatie (DI) kinderen kregen en met een groep van heteroseksuele gezinnen die via de natuurlijke weg kinderen kregen. De onderzoeksvragen werden afgeleid van de drie belangrijkste kenmerken van deze nieuwe gezinsvormen: de afwezigheid van een vader, de homoseksuele gerichtheid van de moeders en het gebruik van een anonieme donor.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Gezin, welzijn
Trefwoord(en)	Donorinseminatie, gezin, holebi, lesbiennes, ouderschap, relaties

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Anne Brewaeys Vakgroep Ontwikkelings- en Levenslooppsychologie Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen VUB Pleinlaan 2 1050 Brussel Tel: 02/ 629 25 33 Fax: 02/ 629 25 32

	facpe@vub.ac.be http://www.vub.ac.be/ONLE/
--	---

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe is de stand van zaken omtrent lesbisch ouderschap de dag van vandaag?
Hypothesen	De afwezigheid van de vader, de homoseksuele geaardheid van de moeders en het gebruik van een anonieme donor hebben een invloed op het welzijn van het kind.

6. Methode

Onderzoeksmethode	Via diverse meetinstrumenten, zoals een gestandaardiseerd interview, observaties, gestandaardiseerde vragenlijsten ingevuld door de ouders en psychologische tests afgenomen van de kinderen zijn de gegevens verzameld over het functioneren van ouders en kinderen in de drie groepen.
Onderzochte groep	In deze studie werden 30 lesbische paren gevolgd die via een anonieme donor kinderen kregen. Zij werden vergeleken met een groep van 38 heteroseksuele gezinnen die ook via donorinseminatie (DI) kinderen kregen en met een groep van heteroseksuele gezinnen die via natuurlijke weg kinderen kregen. Aan alle lesbische paren die tussen 1986 en 1991 een DI-behandeling kregen in het Centrum voor reproductieve Geneeskunde van de Vrije Universiteit Brussel, werd gevraagd of zij bereid waren deel te nemen aan een follow-up onderzoek. De respons was 100%. In dit onderzoek werd het eerst geboren kind uit elk gezin betrokken; dat waren 15 jongens en 15 meisjes met een gemiddelde leeftijd van 5 jaar. De gemiddelde leeftijd van de biologische moeder was, op het moment van het interview, 36 jaar. Het opleidingsniveau van beide vrouwen was vrij hoog, 56% was gelovig en de gezinnen leefden overwegend in een middelgrote stad. De gegevens van de lesbische gezinnen werden vergeleken met twee controlegroepen. Heteroseksuele DI-gezinnen werden erbij betrokken omdat zij, ondanks hun verschillende gezinsstructuur, met lesbische koppels het gebruik van een anonieme donor gemeen hadden. Een derde vergelijkingsgroep waren de heteroseksuele gezinnen met een natuurlijk geboren kind
Bereik	/

7. Resultaten

Gezinsrelaties	Er werden geen verschillen gevonden tussen de groepen: lesbische paren waren net zo tevreden met hun partnerrelatie als heteroseksuele paren. Lesbische biologische moeders verschilden niet van de heteroseksuele moeders; in beide gevallen was de moeder-kind interactie gemiddeld tot goed. De vergelijking tussen de sociale moeder in de lesbische gezinnen en de vader in de heteroge-zinnen leverde echter wel een verschil op. Een tweede interessant resultaat is dat kinderen in de 3 onderzoeksgroepen de biologische moeder als de belangrijkste figuur waarnamen. Zowel de sociale moeder als de vader kregen een minder grote plaats toebedeeld in de waarneming van het kind.
Emotionele ontwikkeling	Zowel de jongens als de meisjes van lesbische moeders vertoonden dezelfde gedrags- en emotionele ontwikkeling als de kinderen opgegroeid in een heteroseksueel gezin.
Sekserol-gedrag	Het blijkt dat er geen enkel verschil bestaat tussen kinderen van lesbische moeders en kinderen die zijn opgegroeid bij een heteroseksuele moeder en vader.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

Ja

10. Samenvatting

Dit artikel beschrijft de resultaten van een Belgische follow-up studie, waarbij 3 groepen vergeleken werden. In deze studie werden 30 lesbische paren gevolgd die via een anonieme donor kinderen kregen. Zij werden vergeleken met een groep van 38 heteroseksuele gezinnen die ook via donorinseminatie (DI) kinderen kregen en met een groep van heteroseksuele gezinnen die via natuurlijke weg kinderen kregen. Via diverse meetinstrumenten, zoals een gestandaardiseerd interview, observaties, gestandaardiseerde vragenlijsten ingevuld door de ouders en psychologische tests afgenomen van de kinderen zijn de gegevens verzameld over het functioneren van ouders en kinderen in de drie groepen. Het doel was de kwaliteit van deze gezinsrelaties, de emotionele en de sekserolontwikkeling van de 4- tot 8- jarige kinderen te onderzoeken. De onderzoeksvragen werden afgeleid van de drie belangrijkste kenmerken van deze nieuwe gezinsvormen: de afwezigheid van een vader, de homoseksuele gerichtheid van de moeders en het gebruik van een anonieme donor. Wat de gezinsrelatie betreft, werden geen verschillen gevonden tussen de groepen: lesbische paren waren net zo tevreden met hun partnerrelatie als heteroseksuele paren. Lesbische biologische moeders verschilden niet van de heteroseksuele moeders; in beide gevallen was de moeder- kind interactie gemiddeld tot goed. De vergelijking tussen de sociale moeder in de lesbische gezinnen en de vader in de heterogezinnen leverde echter wel een verschil op. Een ander interessant resultaat is dat kinderen in de 3 onderzoeksgroepen de biologische moeder als de belangrijkste figuur waarnamen. Zowel de sociale moeder als de vader kregen een minder grote plaats toebedeeld in de waarneming van het kind. Zowel de jongens als de meisjes van lesbische moeders vertoonden dezelfde gedrags- en emotionele ontwikkeling als de kinderen opgegroeid in een heteroseksueel gezin. Eveneens blijkt dat er geen enkel verschil bestaat tussen kinderen van lesbische moeders en kinderen die zijn opgegroeid bij een heteroseksuele moeder en vader voor wat betreft de sekserollen.